

מרדכי, רפאל

רפאל (רפי), בן נאזי וזכריה, נולד ביום כ"ו באייר תשי"א (1.6.1951) בבגדד שב־עירק, ועלה ארצה עם משפחתו בשנת 1954. הוא למד בבית־הספר היסודי "המגינים" בקרית־שמונה, המשיך בלימודיו בבית־הספר התיכון על־שם דנציגר בקרית־שמונה ולימים למד באוניברסיטה העברית בירושלים, בחוג לסוציולוגיה. רפאל היה תלמיד חרוץ, מתמיד ומעמיק, אהוב על מוריו ועל חבריו. הוא היה חובב ספורט נלהב, ביחוד למשחק הכדורסל, ונמנה עם נבחרת הכדורסל בקרית־שמונה. בנעוריו היה מדריך נוער בעירתו, סייע הרבה לחניכיו בתחומים שונים וידע לעודדם בדברים ובמעשה. מטבעו היה טוב ומיטיב, מוכן תמיד לעזור ונענה ברצון ובמאור פנים לכל בקשה. אהוב היה ומכובד על הבריות, אוהב אדם, חברותי ובעל מזג נוח. חבריו רחשו לו אמון רב, העריכוהו וכיבדוהו, שכן היה ידיד מסור וחבר נאמן. אדם ישר היה, עומד בדיבורו, גלוי־לב ובעל מצפון. הייתה בו פשטות וכנות, ומילדות הצטיין בשמחת חיים ובאהבת החיים. הכל זוכרים אותו כאדם עליו וחייכן, שרוחו טובה עליו תמיד, ומבע עיניו אומר טוב־לב. הוא היה איש שיחה שידע לדבר בהיגיון ובטעם. כמו כן הצטיין במרץ רב ובעקשנות כשחתר להשיג מטרה שהציב לעצמו. אף על פי שניחן בביטחון עצמי רב, לא נהג ברברנות, אלא היה צנוע והליכנותו פשוטות. כל ימיו היה שמח בחלקו, והצטיין בנאמנות ובמסירות רבה להוריו.

רפאל גויס לצה"ל בתחילת אוגוסט 1969 והוצב לחיל הצנחנים. לאחר הטירונות השתלם בקורס צניחה, בקורס מ"כים ובקורס מש"קי תול"ר. באחד הקרבות בימי מלחמת ההתשה נפצע קשה בבטנו, וימים רבים שכב בבית־חולים עד שנרפא. לאחר שהחלים קבעו לו הרופאים פרופיל נמוך, אך הוא עשה מאמצים רבים, וחזר וערער על החלטת הרופאים, עד שהוחזר לו הפרופיל הרפואי כבראשונה. ביחידתו היה חייל מצטיין, אחראי ומסור לתפקידו. גם חבריו וגם מפקדיו אהבו אותו וידעו להעריך את תכונותיו הטובות גם כחייל וגם כאדם.

כשפרצה מלחמת יום הכיפורים גויס רפי ונשלח עם יחידתו לחזית בסיני, שם השתתף בקרבות הבלימה והפריצה אל עברה השני של תעלת סואץ. ביום 27.10.1973 עלה גייפ־התולר של רפאל על מוקש בראס מסלה, בצפון מפרץ סואץ, והוא נפצע קשה. שבוע ימים נאבק על חייו עד שמת מפצעיו ביום י' בחשון תשל"ד (5.11.1973). למחרת הובא למנוחת־עולמים בבית־העלמין בהר־הרצל בירושלים. השאיר אחריו אב, אם, שני אחים ושש אחיות. לאחר נופלו הועלה לדרגת סמל. הוריו הקימו לזכרו פינת הנצחה בבית־הספר על־שם דנציגר בקרית־שמונה.

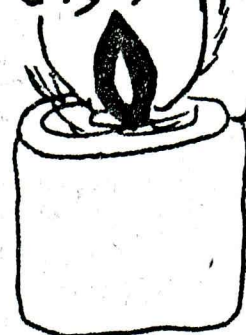
אחי רפי

הוא היה גבוה. שחרחר, צבע
עיניו ירוקות, בן עשרים. תלמיד
האוניברסיטה. רפי, אחי אהב עלי
מכלם. עזר לי בשעורים. מדי פעם
ציר והשתעשע אתי.

הו, אחי רפי, כמה אהבתיו!
ביום כפור נקרא למלחמה וביום רביעי
הוא וחבריו עלו על מוקש עם הג'יפ.
הוא נזרק מהג'יפ. בגדיו בערו. אחי
נפצע קשה, כך הודיעו לנו. הוא שכב
בבית חולים עשבי לינסון. כמה דאגתי
לו. התפללתי לשלומו. במוצאי שבת
בא קצין והודיע לנו שהוא במצב אנוש.
לבו הפסיק לפעול לרגעים, אח"כ בכית.
רפי, רפי, אנא התגבר, אל תעזבנו.
אבל ביום שני אחר הצהרים

נפטר.
ידעתי שהוא לא ישוב אלינו עוד.

איריס מרדכי
כתה ד'ו.

אות מלחמת יום הכיפורים

ציתן לסמל מרדכי רפאלז"ל
אשר נטל חלק בהגנת העם והמולדת

צבא הגנה לישראל

ותזרני חיל למלחמה תכריע קמי תחתני (שמואל ב, כב, מ')

תעודת סיום

של התלמיד (ה) מרדכי רפאל

שנולד (ה) עירק ביום 1 לחודש ירני בשנת תש 51 19

ונתקבל (ה) לביה"ס לכתה ט' שנה-ל תשכ"ו בשנת 65 19

סיים (ה) את חוק הלימודים בביה"ס בשנת 69 19

במגמה : הרמניסטית -

במסלול : ארבע-שנתי

על יסוד סיום לימודיו (ה) במוסד, נתנה לידי (ה) תעודה זו.

הישגיו (ה) במקצועות הלימוד רשומים בתעודת בית-הספר.

מנהל בית-הספר

יום ד' לחודש תמוז שנת תשכ"ט
יום 20 לחודש ירני שנת 69 19

האוניברסיטה העברית בירושלים
המרכז ללימודים קדם-אקדמיים

אתגרים לעדויות כי הוענקה לך מרדכי רפאל

תלמיד המרכז ללימודים קדם-אקדמיים באוניברסיטה העברית,
מילגה לשנת הלימודים תשל"ג, אשר תסייע לך בלימודיך.

מילגה זו נתאפשרה על-ידי ממשלת ישראל
ושוחרי האוניברסיטה העברית בארץ ובעולם.

המילגה מסמלת התחייבות לאפשר לאלה מהדור הצעיר,
אשר מצבם מחייב זאת, לפתח במלואה את היכולת הגנוזה בהם,
וכך יתרמו חלקם לקידום הכלל.

כשתקבל ללימודי התואר הראשון תמשיך האוניברסיטה העברית —

אריק שמיר — לזכרו

אל נא תצעק, כי טוב.
טוב לו בעולם האחר.
אך אנו כאן, דאבים מותו.
מותו ללא עת.
נקטף, והוא צעיר
כאביב בפריחתו.
מה היה לי אחי. הגד.
הפלוגה נגמרת.
ואני פה,
מצפה.

אריק, פתח הקול
אריק, דבר, כי שומע,
רושם כל מלה, רק דבר
המון כאן מצפה,
בדחילה.

אחרון מבטים, מבטך
משתאה למראה, כי קרן.
לא ירתיע המזג, כי קר.
ואין לו תחליף, כי רחק.
אף כי תוגתך, פורצת.
דומם אתה, מכולם.
אך דמותך היתה, סמלם.
זכורה לנו ברית ראשונים
הן אנו בניך, צנחנים.

בית ליד

בית ליד, ניווטים, וגשם עד לב העצם.
בדרך לא דרך. חותמים שנה ראשונה
במדי האדרת.
ובית הבראה שלושים וחמש. הוא סגור
פותח שעריו בשנית.
והוא, לא עוד בא כסירון מן הקלט,
אלא כחייל שטעם מצלוחית המרור
הרבה הרבה.
וזכות תגיות התכלת לענווד גאה הוא
ברוב עמל בפרך
וסוף הדרך מתחיל להבזיק אישם
בקצה המעלה.
ואז דלק האור, שם בסוף הדרך
כי ניתן האות וחתנה הוא בן-ארץ
ימים יגידו מה טיב הבן
אשר לא אבה לכרוע
ונתן לרגליו לנשאו עד סוף הדרך.

צדקה

מעטו של מסופח

לאחר תקופה של כחצי שנה במסגרת מפקדת הגדוד, הגעתי
בשמחה רבה לפלוגה. ראשית נתקבלתי לראיון מ"פ בו הוסברו
לי מספר דברים לגבי הצטרפותי לפלוגה. שוחררתי...

קולות נשמעים מחדרה של המחלקה אליה צורפתי, ויכוח
סוער וקולני מתנהל בחדר. להיכנס או לא? זה השאלה שעמדה
בפני. וכיצד אתקבל עליידי החברה? ועוד כהנה וכהנה שאלות
התרוצצו במוחי.

פתחתי את הדלת. שלום! אני פונה ליושבים ולמתווכחים
שחלקם היו כבר בעמדת "חרופ". המבטים מופנים אלי, כל
מבט שאלה, כל מבט מטרה. או אז הומטרו השאלות בזו אחר זו.
תגיד אתה החדש? מאיזה פלוגה אתה? ומדוע עזבת? שאלות
שעל כולן הייתי צריך לענות, כדי לספק את סקרנותם של
אותם חיילים אשר אתם אצטרך לקשור גורלי עד לסיום
קורם המכי"ם.

לבסוף קם אחד ומודיע: "שם ישנה מיטה פנויה, בינתיים
תוכל לשכב כאן. ואחר נזכר, אוה! יש לי בשבילך שמיכות.
בעיית השינה נפתרה. אני מציע את המיטה בחדר הצפוף.

נשמעת הקריאה שלושים שניות מחלקה 3 בשלשות. אני
יוצא עם שאר החברה תופס את מקומי בשלשות בפעם הראשונה
מוזה חצי שנה במסגרת פלוגה מבצעית — הרגשה נעימה באמת.
כך היתה התחלת דרכי בפלוגה החדשה.

רפי מרדכי

למה?

למה תמיד מסדר נשק בבקר
דווקא כשהשמש זורחת?
למה תמיד בערב יש רוח
כשכבר סוף סוף רוצים לשוח?

למה תמיד גשם יורד
כשמסע אלונקות מתקרב?
והרגל כואבת והשן אז נזכרת,
ובגרם היחידה יש חור מעצבן.
למה תמיד המפקד היה עובר
בדיוק כשעשו את השטות?
ולמה דווקא במסדר המפקד
נתגלה קוצו של אתנח חלוד?

למה הרבה חברים אינם כאן היום
דווקא ברגעי השמחה? איך זה?
למה כשראיתי אותם צוחקים
בכל זאת הלם בי בפנים.

למה ולמה ושוב למה
אני שואל ואיני יודע למה?
אפילו כשהרב"ט על זרועי מונח
ובכל זאת אין זה חלום, הן אפשר?

צדקה אוריאל

צבא הגנה לישראל

יחידה 3001
שטח 74
פברואר 74

אבד' משפחה מרצב'

כח' בן-צבא 31/35

יכושאיה

דבב, סמל כפי מרצב' נכא בגוליה מול-

ג'ים הולאי שטח פקד א מ'קס דור סמל- שטח

המשבחה הישיב טא המלחמה

ג'ים הולאי נכא דכס-מסלה בגוליה- צבא

מכנף סולל

זאנו מנקד נחלי יחידה למשק אצלצו בגול

וביג'ין

גבול רב

לד מלך רסן

מנקד היחידה

יום שישי

19.10.73

אחשבה יאמרתי עליהם כי
מכתב נוסף בספרות המסתובבת שלי ואלה
לכתב דשדיר הבוקר במקום שיחיה
מי שילתי גמול.
מזה כחצי שנה בן שבעה המנהל
מזה ופטר מנכ"ל אס"מ "הספ"ר"
אני מקוה שאלכח גם כן הפ' בספר
אין לי הצדעות הרבה הצדצו אליהם
אין וזו מכתב שולחן ארץ ה' הצדעות
היו מנוקס מקום שפיעה על מוחל
מזה על איתותי נ' מה שפיעה הפ'
ישב על מקומו בשלום.

אס"מ הית' כיצד מנוקס אנש
אנשים וזו אפילו אנשלי גרמני. אין
הוא הכדור בלתי נשתי נשתי ין ביכור
הם שמה. שמה שלם נשתי סוף. מה
שפיעה שפיעה מנוקס כיצד אנשלי גרמני
בפיעה נשתי מנכ"ל. אין שפיעה אנשלי
גמול. הית' שפיעה אנשלי גרמני.

אחשבה יאמרתי עליהם כי
מכתב נוסף בספרות המסתובבת שלי ואלה
לכתב דשדיר הבוקר במקום שיחיה
מי שילתי גמול.
מזה כחצי שנה בן שבעה המנהל
מזה ופטר מנכ"ל אס"מ "הספ"ר"
אני מקוה שאלכח גם כן הפ' בספר
אין לי הצדעות הרבה הצדצו אליהם
אין וזו מכתב שולחן ארץ ה' הצדעות
היו מנוקס מקום שפיעה על מוחל
מזה על איתותי נ' מה שפיעה הפ'
ישב על מקומו בשלום.

17.10.73

אחשבה יאמרתי עליהם כי
מכתב נוסף בספרות המסתובבת שלי ואלה
לכתב דשדיר הבוקר במקום שיחיה
מי שילתי גמול.
מזה כחצי שנה בן שבעה המנהל
מזה ופטר מנכ"ל אס"מ "הספ"ר"
אני מקוה שאלכח גם כן הפ' בספר
אין לי הצדעות הרבה הצדצו אליהם
אין וזו מכתב שולחן ארץ ה' הצדעות
היו מנוקס מקום שפיעה על מוחל
מזה על איתותי נ' מה שפיעה הפ'
ישב על מקומו בשלום.

י"ח מנחם סיון ה'תשנ"ג
 יום ערב מאד הספקת האל, וזו
 במסגרת הצמחות טובה לכתוב אליכם,
 במצב נאה בן יאיר, הם אצל
 בסדר בולל בימאות ומוראל.
 אין מקום לבליטה ואני מקווה שיהיה
 אצלכם בעל סדר, אני משפר ואני
 אצל אליהם רק הפכה לא יוצא
 גמול על הפעילות.

סיון אצלם הם בסדר אסונים
 מניחם צפ בדיניהם שלם חמה לבם
 ופנייה ב טוב הוא בימאות ומוראל
 מבורך. אל יאיר
 וליהודים מנחם
 כ"ב

יוסף מנחם
 בן יוסף

קימא ואבא שלום רב, 25.10.73
 צבא המפרץ הפך אלני ביום לבם
 הן יום אחד וצבא משום שנאמר
 לזו שיש לזו ק.צ. זכרן הקדוש
 הצבא של האס/1457, לכן היות
 מבקש מאד שישלחו לי חייל
 ושיהיה סה חיבה, הידיד דברים
 טובים, לבנים מרובים 4 צבאות, וכן
 גם מרוב אחר.

אכנס אקרא לבם שישלחו
 אור תורה בהקדמה משום שאני
 מצפה בעיון אלהים כמו בן יוסף
 אצלם מרובים
 אהבה ד"ר יש וישלח
 חפזי

י"ח מנחם סיון ה'תשנ"ג
 קימא ואבא שלום רב, 25.10.73

אני כבד בן יוסף שלום רב
 אכן אמת האמת מצב היום מרוב. הוול
 השנים מאד וישנה אספקה טובה של
 אמת בתקופה האחרונה ואלו הם בסדר
 אני מקווה שיהיה אצלם שמחה ושמור
 בגדיו שהראשית בלתי, אכילת גולד
 אהיה כבוד.

תאלי שנים שלום רב
 היום מתי יסתיים היום, אכן כעבור
 שלום וכן אף אחד גשמה בתקווה
 או אמת ייה.

הן אהיה אד. שיצאתי אל תהיה
 משום שחברת חוסר בטחון. יסרה בלתי שחזרה
 כי כעבור דוקא מתיאם לי. נקודה שנתנה
 בעתיד הקדוש ונחלף חוליה. עד אז שלום
 רב ושיקור חמה אמת ואלחיה חיות
 תהיה.

